

Fra: Roger Gjerstad (rgjerstad@hotmail.com)

Sendt: 26.05.2016 12:10:55

Til: Hordaland Fylkeskommune - Postmottak; Tone Stedal Haugland

Kopi:

Emne: Søknad fra Radøy Kunstsenter-RKS

Vedlegg:

HF- Kulturavdelingen,

P.M. Ekerhovd,

R. Skaar

T. S. Haugland .

Vi beklager litt sen levering da vi har problemer med vårt nett som går over mobilnettet.

Vi har derfor store problemer med å komme inn på skjemaer og pdf-filer.

Likeledes ble det litt hektiske vansker da datoen ble utsatt fra 1 til 18 mai og vi fikk møter med Fylkets Kulturadministrasjon og Askøy Kulturavdeling og Sjoddien Kulturhus.

Roger Gjerstad

leder stiftelsen RKS

Søknad om driftsstøtte 2017 til RKS - Radøy Kunst Senter.

Søknad om ekstra støtte for et prosjekt for et Askøy Kunstsenter - AKS , vil bli det bli søkt om senere.

Rapport:

Vi har hatt utstillinger på RKS i 2015- vår 2016.

I 2014 og 2015 har RKS arrangert kunstnermøte med fagforeningen BKFH.

Dette er første gang vi har hatt slike medlemsmøter utenfor Bergen sentrum.

Ca 80-100 kunstnere har deltatt på utstillingsåpning, reke og krabbefest og med innbyggere i kommunen.

Samtidig har vi vist oss utad for å markere RKS utad.

Etter utstilling på Osterøy Roger i Mjøsvågen galleri og Åse i kirken , hadde Åse utstilling på Oseana og Hordamuseet.

Videre har Roger hatt utstilling på USF sommer 2015 og Åse har rekonstruert de første !

kinesisk, silke! - tekstilene fra Bysants ! fra ca 850 og fra Oseberg-kvinne-graven.

Det hele har fått plass rett bak Osebergskipet, i museet i Oslo og i samarbeid med Oldsaksamlingens ledelse.

For første ! gang kan en virkelig se hvordan vikingene- dronningene og høvdingene var kledd.

Åse har arrangert møte og utstillinger for Nordiske tekstilkunstnere i lokalene til Kunsthøyskolen i Bergen og er invitert til å holde kurs i Haslach - det internasjonale tekstilkunstsenteret i Østerrike i 2017.

Åses plan videre er å rekonstruere en messe-hakel - museet i Bergen , til museet i Bergen og Pilegrim-senteret i Røldal.

Denne er i dårlig forfatning, men unik , da den er laget ca 1200-1300 og i samme teknikk ! som Osebergtekstilene.

Dette i samarbeid med en avdeling ved Universitetet I Bergen.

I tillegg har RKS ved Roger og Christian Bøen gjort research med samtaler og forslag til kommuner i Hordaland.

Dette ut fra mulige lokale lokaler. Voss, Fjell, Askøy, Meland har vi hatt kontakt og møter med og utlån av tekstiler til Meland , siden 2014.

Ut over dette har vi hatt samtaler med representanter for Jondal, Ullensvang, Odda, Austrheim, Masfjorden, Kvinnherad, Øygarden, Os, Samnanger, Osterøy.
I tillegg har vi hatt møter og samtaler med LO i Bergen, Bergen og omegn, Nordhordland og Odda.

Flere mindre - for å kvalitetssikre - prøveprosjekter, er gjort med kunstnere fra Bergen i forhold til problematikken rundt KUP-prosjektet - Kunstnernettverk.

Forslaget om en kunstnermelding om kunst-nettverk-prosjektmodell for et fylke, er tatt opp med støtte fra Årsmøtet i bildende kunstneres Forening BKFH, med Norske Billedkunstneres Sentralorganisasjon og orientert ledelsen i Fylkeskommunens kulturutvalg.

Sentralt er en HELHETLIG kunstnerfaglig modell og styring som eneste seriøse mulighet i et moderne velferdssamfunn.

Det innebærer, rimelig i etablering og drift og optimale mulighet for visninger for publikum, effektivitet som prosjektgalleri for kunstnerne i B/H og for en utveksling regionalt-internasjonalt.

Helt sentralt er å følge opp signalene fra også denne regjeringen om et fokus på vederlag for produksjon og visning av samtidskunstneres arbeider.

Utenfor markedene er det ingen mulighet for visninger eller bruk av billedkunst-kunsthåndverkfeltet uten vederlag for bruk.

RKS har derfor fra 2001 hatt som prinsipp å betale et mindre vederlag til profesjonelle utstillere.

Pr. dato mai 2016, viser og Mållaget foto fra sine 15 år med Radøy-kallendre på RKS.

Arbeid 2014-2015-2016-2017

RKS starter nå og Radøy KS - Askøy KS, som er et prosjekt for et første skritt for en modell for et dynamisk kunstner-nettverk i Hordaland.

Dette innebærer en utvikling ut fra en kunstnerfaglig helhets-tenking for å oppfylle kravet fra kunstnerne i stm.41 og i kulturmeldinger om, at alle i moderne Norge har en rett til en likeverdig opplevelse av original samtidskunst/samtidsbilledkunst.

Utfordringene er store for å utvikle Kunstfeltet til et dynamisk produserende nettverk og et nettverk med "kort-transport-reist" nettverk.

Uten å utvikle det økonomisk fattige skapende kunstfeltet med mange lokale og vitale celler, får vi ikke en dynamikk og slik mangfoldige utfordringer som fremmer innovasjons-tenking hos innbyggerne og i fylkets kultur.

RKS har ut fra sin erfaring som første kunstnerstyrte og kunstfaglige helhets-prosjekt lagt listen sin på et høyt ambisjonsnivå og arbeide nå ut fra en lokal base for et nettverk av lokale celler.

Vi håper en prosjektframdrift for et Askøy Kunstsenter, vil gi viktige erfaringer for en mer dynamisk utveksling enn det er mulig med senteret på Radøy. Dette ut fra større nærhet- direkte kontakt med kunstmiljøet i by-sentrum.

Derfor ønsker og RKS å følge opp prosjektforsøket med en oppsummering- kunstmelding om en modell.

Dette signalisert til ledelsen i Fylkets kulturutvalg og til ledelsen i Fylkets kulturadministrasjon.

I tillegg til å vektlegge operative kunst-celler , vil RKS-AKS legge vekt på kunstverk som både kan være permanente og temporære , eksterne og interne - brukt i andre regioner og lokalt , plassert ute eller inne og som originaler og som nettbaserte.

Denne fleksibiliteten i en utprøvnings-fase er nødvendig for å få flest mulige erfaringer og utprøvinger.

Kunst-feltet representerer det å skape , tenke nytt og er slik essensens som skiller oss fra dyr og planter.

En har i de siste år blitt klar over hvor viktig kreativ tenking er for en stadig nyvurdering av kulturen , politikken, verdier, vaner o.l. og at dette er avgjørende i et moderne samfunn og for at det skal ha en best mulig "helse".

Tidligere professor i samfunnsøkonomi ved Norges Handelshøyskole Arnljot Strømme Svendsen, skriver i en bok som er den første i sitt slag i Norge om Kulturøkonomi, i 1994 følgende:

" I vårt land er det en utbredt tro at våre naturressurser og materielle tilganger på land og sjø som gir befolkningen dens høye levestandard. Det er fisken, fossen, tømmerstokken og oljefatet som sikrer vårt daglige forbruk av goder og velvære.

At disse materielle ressursene derfor må gjerdes inne og bare forbeholdes oss selv, er en norsk trosartikkel som går foran de ti bud. De samme naturressursene har vi imidlertid hatt i mange tusen år, også under langvarig fattigdom og nød. De ble først til nytte og verdi da enkelte oppfinnsomme og handlekraftige mennesker fant teknologi og kunne utnytte dem.

Disse unntakelses-menneskene med deres skapende sinn er den egentlige ressurs, og den er immateriell. Menneskenes hjerne, originale tankevirksomhet, kunnskaper og fantasi er det som har befridd oss fra det tidligere slitet, armoden og den bitre kamp for å overleve.

I november 1983 bestemte de fleste land i Europa seg for å trekke inn den kulturelle dimensjonen i alle samfunn gjennom organiserte Kulturbyer. Dette for å gjøre verdensdelen mer attraktiv, spennende og for å legge vekt på prinsipper for demokrati og pluralisme.

Den første Kulturbyen ble Aten i 1985, som skulle være en møteplass for kunstnere, intellektuelle og vitenskapsfolk for å være en substansiell stimuli til det greske kulturelle livet. Hvert menneske skulle være med å skape en europeisk forståelse eller bevissthet.

De 52 kommunene i regionen rundt byen skulle selvsagt være en del av nettverket.

For RKS har etableringen i 2001 , vært ut fra prosjekter i Hordaland og for å utvikle et kunstnerstyrt og slik kunstnerfaglig nettverk. Vansken med HKS er at vi ikke har utviklet et dynamisk mottaksapparat i hver kommune, slik en har biblioteker og skolebiblioteker.

RKS har derfor i disse årene gjort en rekke forsøk for å finne en modell for rimelig etablering, rimelig drift og optimal visning for publikum og optimal utveksling regionalt og internasjonalt. Ut fra minimale midler har vi fått viktige resultater, disse ønsker vi nå å føre videre ved å gå videre på initiativet til i første rekke et Askøy Kunstsenter og Fjell Kunstsenter. Samtaler med Odda og Voss og andre kommuner vil bli fulgt opp. Det samme gjelder vår kontakt med Norske Billedkunstnere og Bildende Kunstneres Forening- Bergen/Hordaland. Stiftelsen RKS har allerede en kunstner fra Askøy i styret.

I første rekke ønsker vi å vektlegge Askøy Kunstsenter, der vi tenker oss at første fase vil være å utvikle et forsøk med verksted/kontor, galleri og et eller flere kunstprosjekter i samvirke med flere kommuner.

I tillegg ønsker vi å utvikle et samarbeid med flere LO-forbund i Bergen/ Hordaland.

Et kunstsenter og et skapende kunstnermiljø , representerer kulturens fornyelse.

Uten dette elementet får vi bare en passiv, bekreftende kultur og stagnerende samfunn. Ingen bygdesamfunn, bygdebyer og distriktet kan derfor akseptere byenes monopol på skapende kunstmiljø, marked og visningssteder.

I det moderne Europa er i tillegg og ofte alle byer like med sine kjøpesentre og forurensning. Derfor er det bygdens kontraster og mer fleksible endringer som gir kunstfeltet "friske øyne" og nye tanker. **Byene i Europa og kunstfeltet i byene trenger i dag nettopp tilgang på bygdene og distriktene for å kunne skape nye tanker og utvikle byene og samfunnets som helhet.**

Slik trenger Bergen skapende og utvekslende miljøer i Hordaland, for en mer dynamisk utvikling i byens skapende kunstnermiljø.

Kulturloven

I den av kommunestyret vedtatte Utviklingsplanen for Radøy Kunstsenter av 2009, står det :
" Det spesielle med Kulturlova er at retten til å delta og oppleve kultur vert fastslått. Vidare i lova verdt det slått fast at både stat, fylkeskommune og kommune har eit organisatorisk og økonomisk ansvar."
Og

"Den kulturelle infrastrukturen har sin eigen dynamikk, der fornying skjer ved skapande kunstnarar. Ei lokal utvikling mot eit innovasjonssamfunn føreset difor kunstnaretablering og ein skapande produksjon og aktivitet i distrikta. Då det er rimelegare med ei slik etablering i distrikta enn i bysentra, ligg tilhøva godt til rette for ei snarleg etablering av fleire sentre og eit utvekslande nettverk. "

Kunstfeltet er i hovedsak bare knyttet til byenes sentrum. Byene har slik et monopol på de skapende miljøer og hvilke ny-vurderinger og kreativ tenking som samfunnet trenger et mangfold av.

Bygdene kan ikke som byene lenger akseptere at bygder og distrikter frarøves økonomiske overføringer som gir bygdesamfunn likeverdig rett til kunstfeltets mangfold av utfordringer.

RKS sine erfaringer viser at det er svært vanskelig å få til et vitalt nettverk og en aktivitet ut over det private og visninger i byene-markedet.

Da forløser vi ikke et potensiale for "kortreiste" og slik "fraktrimelige" visninger og et stimuli til økt innovasjon i kunstnerfeltet.

Det er etter RKS sin mening nødvendig å følge opp den tenking kinesisk næringslivs-etableringer er i Europa og USA, der en nettopp tenker innovasjon, innovasjon og som en drivende fornyer.

Fremdeles henger kunstfeltet fast i en sentralisme som er institusjonalisert i Kulturby-konseptet, men på tvers av prosjektet i den første byen- Athen, der distriktet spilte med.

Radøy.

RKS er et forsøk på å lage en enhet i et distrikt og i dynamisk samvirke med byen. Samtidig er RKS et forsøk på å etablere rimeligst etablering, rimeligst drift, utveksling og optimal bruk for kommunens innbyggere.

Etter forslag om et første lokalt-senter-modell til flere kommuner i Hordaland, ble Radøy først og kommunestyret vedtok å prøve ut prosjektet i fem år. Etter å laget en stiftelse med stiftelses-kapital fra kunstnerne , med representanter for flere kommuner og kunstnere fra byens fagorganisasjon, bad kommunen kunstnerne også om å fortsette ut over fem år og lage en Utviklingsplan.

Fylkeskommunen betalte det meste og kommunen vedtok planen da den var ferdig i 2009.

Samtidig trenerte kommunen å søke midler for opprusting og utvikling og opprette en representant i stiftelsen på tross av at en ordfører hadde vært med å opprette stiftelsen og ledet den.

RKS sin kjerne er at folk har rett til en likeverdig opplevelse av samtidskunst i alle kommuner. Dette er i år slått fast i meldinger og ved kulturloven, slått fast at det er en kommunes ansvar å legge til rette for dette økonomisk og organisatorisk.

Kjernepunktet i RKS-modellen som og er avgjørende for å få til et dynamisk nettverk er: Bo- og Verkstedsmuligheter.

De enkleste bomuligheter som kunstfeltet kan byttelåne mot sine arbeidere, i form av original samtidskunst er like så avgjørende for en etablering som det tidligere var for å få prester, leger og lærere utenfor byene.

Siden kunstfeltet fremdeles økonomisk fattig har RKS allerede prøvd ut en svært god og effektiv løsningsmodell.

I noen distrikter har en sette dette og opprettet gjesteboliger, men dette er fremdeles mangler en seriøs forståelse av kunstfeltets helhet for å bli skapende , dynamisk, effektivt, fleksibelt og vitalt over tid.

RKS sitt utgangspunkt var innsikt og erfaringer med borettslaget for kunstnere i Oslo.

Helsing frå
Roger Gjerstad
leiar stiftinga Radøy Kunstsenter